

מסכת סנהדרין

פרק ד

ג. אחד דיני ממונות ואחד דיני נפשות, בדريisha ובתagiha, שנאמר (ויקרא כד) משפט אחד יהיה לכם. מה בין דיני ממונות לדיני נפשות. דיני ממונות בשלשה, ודיני נפשות בעשרים ושלשה. דיני ממונות פותחין בין לזכות בין לחובה, ודיני נפשות פותחין לזכות ואין פותחין לחובה. דיני ממונות מtein על פי אחד בין לזכות בין לחובה, ודיני נפשות מtein על פי אחד לזכות ועל פי שניים לחובה. דיני ממונות מחייבין בין לזכות בין לחובה, דיני נפשות מחייבין לזכות ואין מחייבין לחובה. דיני ממונות הכל מלמדין זכות וחובה, דיני נפשות הכל מלמדין זכות ואין הכל מלמדין חובה. דיני ממונות הכל מלמד חובה מלמד זכות, אבל הכל מלמד חובה, דיני נפשות הכל מלמד חובה מלמד זכות, אבל הכל מלמד זכות אין יכול לחזור וללמוד חובה. דיני ממונות דגון ביום וגומרין בלילה, דיני נפשות דגון ביום וגומרין ביום. דיני ממונות גומרין בו ביום בין לזכות בין לחובה, דיני נפשות גומרין בו ביום לזכות

וּבַיּוֹם שֶׁלְאָחָריו לְחוּבָה, לְפִיכָךְ אֵין דְגִינָן לֹא בְּעֶרֶב שְׁבָת וְלֹא בְּעֶרֶב

יּוֹם טוֹב:

ב. דִגִינִי הַטְמָאוֹת וְהַטְהָרוֹת מִתְחִילֵין מִן הַגָּדוֹל, דִגִינִי נְפָשֹׁות מִתְחִילֵין מִן הַצָּד. הַכָּל כְשִׁרְיָין לְדוֹזָן דִגִינִי מִמוֹנוֹת וְאֵין הַכָּל כְשִׁרְיָין לְדוֹזָן דִגִינִי נְפָשֹׁות, אֲלֹא כְהַנִּים, לוּיִם, וַיִּשְׂרָאֵלִים הַמְשִׁיאָנוֹ לְכַהְנָה:

ג. סְנַהֲדרִין הִקְתָּה כְחַצִי גָּדוֹן עֲגָלָה, כִּדי שִׁיהוּ רֹואִין זֶה אֶת זֶה. וְשִׁנִי סּוֹפְרִי הַדִּינִין עַוְמָדֵין לְפָנֵיהם, אַחַד מִימִין וְאַחַד מִשְׂמָאל, וְכָתוֹבִין דָבָרִי הַמּוֹצִיאוֹן וְדָבָרִי הַמִּתְיַבֵּין. רַבִּי יְהוֹנָה אָוֹמֵר, שֶׁלֹּשָׁה, אַחַד כּוֹתֵב דָבָרִי הַמּוֹצִיאוֹן, וְאַחַד כּוֹתֵב דָבָרִי הַמִּתְיַבֵּין, וְהַשְׁלִישִׁי כּוֹתֵב דָבָרִי הַמּוֹצִיאוֹן וְדָבָרִי הַמִּתְיַבֵּין:

ד. וּשְׁלֹשׁ שְׁוֹרוֹת שֶׁל תַּלְמִידִי חֲכָמִים יוֹשְׁבִין לְפָנֵיהם, כֹּל אַחַד וְאַחַד מִכִּיר אֶת מָקוֹמוֹ. הִיוּ צְרִיכִין לְסֶמֶךְ, סּוֹמְכִין מִן הַרְאָשׁוֹנה. אַחַד מִן הַשְׁנִיה בָּא לֹא לְרַאשׁוֹנה וְאַחַד מִן הַשְׁלִישִׁית בָּא לֹא לְשַׁבְנִיה, וּבּוֹרְרִין לְקֹנוֹ עוֹד אַחַד מִן הַקָּהָל וּמוֹשִׁיבִין אֹתוֹ בְּשְׁלִישִׁית. וְלֹא הִיה יוֹשֵׁב בָּمָקוֹמוֹ שֶׁל רַאשׁוֹן, אֲלֹא יוֹשֵׁב בָּמָקוֹם הַרְאָוי לֹז:

ה. כַּיִצְדָ מְאִימִין אֶת הַעֲדִים עַל עַדִי נְפָשֹׁות, הִיוּ מַכְנִיסִין אֹתָן וּמְאִימִין עֲלֵיהֶן. שֶׁפֶא תֹאמְרוּ מְאָמָד, וּמְשֻׁמּוּעָה, עַד מִפִי עַד וּמִפִי אָדָם נָאָמָנו שְׁמַעַנוּ, או שֶׁמָא אֵי אַתָּם יוֹדְעִין שְׁסֹופְנוּ לְבָדָק אֶתְכֶם

בדרך ישנה ובחקירה. והוא יודעין שלא כדיני ממנוגת דיני נפשות. דיני
מנוגות, אדם נתן ממון ומתפרק לו. דיני נפשות, גם ודם
זרעינותיו תלויין בו עד סוף העולם, שכן מצינו בכאן שהרג את
אחיו, שנאמר (בראשית ד) דמי אחיך צעקים, איןנו אומר גם אחיך
אלא דמי אחיך, גם זרעינותיו. דבר אחר, דמי אחיך, שהיה
גם משלה על העצים ועל האנדים. לפיכך נברא אדם יחידי,
ללא אב, שבל המאבד נפש אחת מישראל, מעלה עליו הכתוב כאלו
אב עולם מלא. וכל המקדים נפש אחת מישראל, מעלה עליו
הכתוב כאלו קים עולם מלא. ומפני שלום הבריות, שלא יאמר
אדם לחברו אבא גדול מאביה. ושלא יהי מינין אומרים, הרבה
רישיות בשמי. ולהגיד גודלו של הקדוש ברוך הוא, שאדם טובע
כמה מטבעות בחותם אחד וככלו דומין זה זהה, ומלה מלכי הפלכים
קדוש ברוך הוא טبع כל אדם בחותמו של אדם הראשון ואין
אחד מהן דומה לחברו. לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר, בשביבלי^ו
nbrא העולם. ושהמא תאמרו מה לנו ולצרה זאת, והלא כבר נאמר
(ויקרא ה) והוא עד או ראה או ידע אם לוא יגיד וגוז. ושהמא
תאמרו מה לנו לחוב בדמות של זה, והלא כבר נאמר (משל יא)
ובאבד רישעים רגה:

